مکث

تحقیق درباره شی ناشناخته خلیج‌فارس

پنجشنبه گذشته، یک باستان‌شناسِ زیرآب از کشف یک شی ناشناخته در کرانه‌های خلیج‌فارس خبر داد. سمانه لشگری، دانش‌آموخته کارشناسی‌ارشد باستان‌شناسی می‌گوید که به‌طور اتفاقی و در حین غواصی در کرانه‌های خلیج‌فارس در شهر قشم یک شیء ناشناخته در بستر دریا مشاهده کرده است. نکته حائز اهمیت در این شیء وجود اشکال مذهبی مانند یک صلیب، یک شمعدان منورای یهود، یک شعله آتش و یک قوس شبیه طاق ضربی است.

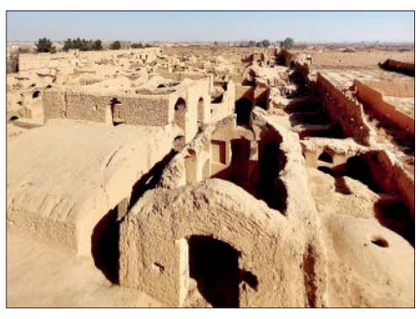
معاون میراث‌فرهنگی اداره‌کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی هرمزگان چند روز بعد در مورد این شی ناشناخته گفت: خلیج‌فارس جای حساسی است و لذا اگر چیزی کشف‌شده باید به مراجع مربوطه اعلام می‌شد تا بتوانیم اظهارنظر دقیق‌تری نسبت به آن داشته باشیم. عباس نوروزی با بیان اینکه شی مذکور اگر فایبرگلاس باشد احتمال آن وجود دارد که از کشتی جداشده باشد، افزود: با این حال از فردا بررسی میدانی را در این زمینه با همکاری منطقه آزاد قشم و همچنین پژوهشکده باستان‌شناسی زیر آب آغاز خواهیم کرد. معاون میراث‌فرهنگی هرمزگان بابیان اینکه خلیج‌فارس از دیرزمانی است که میزبان تمدن‌های پیرامونی است، افزود: اما برای نسبت‌دادن این شی به سابقه تاریخی باید بررسی‌های دقیقی روی آن انجام شود؛ البته شکی نیست کشتی‌های زیادی در خلیج‌فارس درگذشته غرق شده‌اند و کمتر پژوهشی در این حوزه انجام شده است.

ششمین جشنواره فجر صنایع‌دستی فعالیت خود را آغاز کرد

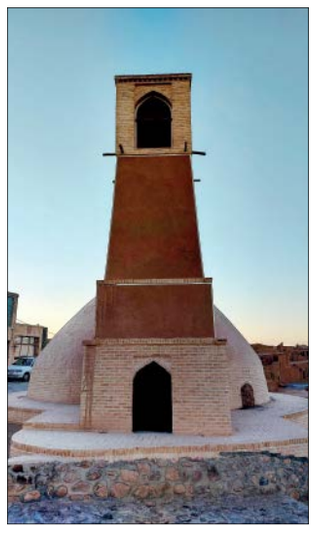
جشنواره فجر صنایع‌دستی یکی از نوپاترین جشنواره‌های فجر است که چند سالی است از آغاز فعالیت آن در کنار جشنواره‌های چند دهه‌ای فیلم، تئاتر و موسیقی فجر می‌گذرد. در این جشنواره هنری، فعالان و هنرمندان صنایع‌دستی برترین آثار خود را به دبیرخانه جشنواره ارسال می‌کنند و بهترین‌ها به نمایش عموم گذاشته می‌شود و درنهایت هم برگزیدگان معرفی و تشویق می‌شوند. در همین راستا معاون صنایع‌دستی کشور از دریافت آثار تأیید شده مرحله اول ششمین جشنواره فجر صنایع‌دستی خبر داد و گفت: این آثار به محل برگزاری نمایشگاه (موزه ملی ایران) منتقل شده‌اند. پویا محمودیان افزود: مرحله اول داوری مبتنی بر ارسال تصویر آثار از طریق ایمیل بوده است. گرچه همواره عده‌ای از استادان پیشکسوت به‌صورت فراخوان خاص دعوت می‌شده‌اند و این شیوه در فجر امسال نیز تداوم یافته است. به گفته وی بخشی نیز با عنوان رویش دوباره سرو طراحی شده که به نمایش آثار و تجلیل از فرزندانی می‌پردازد که در حوزه صنایع‌دستی راه والدین خود را ادامه داده‌اند.

تصاویری از بافت‌های تاریخی و جاذبه‌های گردشگری خرانق، عقدا، عزآباد و شهر اردکان

عکس‌ها: سعید فتوحی

اردکان زیر ذره‌بین

گروه‌های مردمی با به راه‌انداختن پویش‌هایی مثل «اردکان‌گرام» به دنبال معرفی نقاط کمتر شناخته شده ایران هستند

مریم اطیابی

ایران

چند سالی است فضای مجازی مهمان خانه‌های مردم جهان شده و هرکسی به فراخور دیدگاه و تخصص و علاقه‌مندی‌هایش از آن در راستای رسیدن به اهدافش بهره‌برداری می‌کند. در این بین هستند صفحاتی که سفر، گردشگری و مقاصد سفر را دستمایه حضور در این فضا قرار می‌دهند. امری که به دنبال خود تنوع بخشی و ترغیب گردشگران را برای سفر به همراه دارد. این صفحات البته کارکردهای دیگری هم دارند و این‌که یادآور می‌شوند بستر آماده‌سازی سفر صرفا منوط به فراهم کردن زیرساخت‌های گردشگری همچون هتل، اقامتگاه، رستوران، جاده و... نیست و کم نیستند مناطقی که چنین ظرفیت‌هایی دارند اما به دلیل نبود تبلیغات و تصویرسازی مناسب، گردشگران رغبتی به سفر به این مناطق و دیدن این مقاصد ندارند، همچنان که تبلیغ مقاصد بدون درنظرگرفتن زیرساخت‌ها خود شمشیر دولبه است. راه برون‌رفت از این مشکلات نامحسوس حوزه گردشگری چیست؟ مشکلاتی که حتی مسوولان این حوزه هم گاه چندان به آنها آگاه نیستند یا درصورت آگاهی عزم و همت و انگیزه‌ای برای برون‌رفت از آنها ندارند. به نظر می‌رسد بخش خصوصی در این زمینه می‌تواند گام‌های موثری بردارد که البته این حرکت چندی است آغاز شده است. جشنواره اردکان‌گرام پس از ماکوگرام و دزفول‌گرام سومین جشنواره‌ای است که به بهانه تعریف مقاصد جدید گردشگری با پشتوانه تولید محتوا در شبکه‌های مجازی برگزار می‌شود تا با تولید محتوای جذاب و مناسب ضمن ترغیب گردشگران به قراردادن مقاصد جدید گردشگری در سبد برنامه‌های فرهنگی تفریحی خود، مسوولان شهرهای کمتر بر سر زبان‌افتاده در حوزه گردشگری را هم ترغیب کند تا ضمن دیدن ظرفیت‌های تاریخی، فرهنگی، طبیعی و گردشگری شهر و روستاهای خود بستر مناسب را برای حضور گردشگران فراهم کنند.

جشنواره اردکان‌گرام که توسط فعالان گردشگری و میراثی کشور برگزار شد، فرصتی بود برای معرفی شهرستان زیبا و تاریخی اردکان که جاذبه‌های گردشگری بی‌نظیرش زیر سایه دیدنی‌های شهر جهانی یزد گم شده است

رانـنـده پـرسـیـد: از کـجـا آمـده‌ایـد؟ گفتیم از تهران. دوباره پرسید: برای چه کاری آمده‌اید؟ گفتیم: گروهی از بلاگرها و فعالان حوزه گردشگری و تولید محتوا از سراسر کشور آمده‌اند تا جاذبه‌های گردشگری اردکان و مناطق کمتر شناخته شده آن را معرفی کنند. این بار با تعجب پرسید: پس چرا به سمت یزد می‌روید؟ چرا کسی شما را به روستای ما نیاورده است؟ روستای ما همین نزدیکی است، می‌خواهید پیش از رفتن به یزد آن را ببینید. یک قلعه و آب‌انبار داریم، بادگیر و خانه‌های روستایی که باور کنید ارزش دیدن دارد.

اینها سخنان یک راننده، اهل روستای «عزآباد» نزدیک اردکان است. وقتی پا در روستا می‌گذاریم با دیدن قلعه و آب‌انبار شگفت‌زده می‌شویم. معلم است و عاشق روستا و یک دنیا افسوس دارد از این که کسی عزآباد را نمی‌شناسد.

احمدآقای راننده می‌گوید: «اردکان چیزی از یزد کم ندارد. نه این که چون اهل اینجا هستم. شما حتما خودتان بروید شهر و روستاها را بگردید و ببینید قلعه داریم، آب‌انبار، خانه‌های قدیمی، بافت تاریخی، قنات آب، کویر، زیارتگاه زرتشتیان و...، اما متاسفانه کسی دلش نمی‌سوزد. همه به فکر این کارخانه‌های کوفتی هستند که نفس همه ما را بریده‌اند.»

گم شدن زیرسایه بزرگ‌ترها

ایده‌پرداز اردکان‌گرام، آرش نورآقایی، فعال گردشگری است که سعی کرده با مطرح کردن هشتگ‌های «اردکان‌گرام» توسط بلاگرهای سفر و سفرنگاران و اصحاب رسانه که مقاصد گردشگری اردکان را در قالب تولید محتوا به سراسر کشور و جهان معرفی می‌کنند، مقصد جدیدی به نام اردکان را در کنار یزد معرفی کند. به این ترتیب متولیان جشنواره اردکان‌گرام از سفرنویسان سراسر کشور دعوت کردند تا در یک رقابت با در نظرگرفتن محل اقامت و کمک هزینه سفر از سوی ستاد برگزاری جشنواره راهی اردکان شوند. این کمک‌ها به این دلیل بود که سفرنویسان بار مالی و فشار اقتصادی کمتری را متحمل شوند و بتوانند بهتر و بیشتر درباره شهری بنویسند که باوجود ظرفیت‌های بی‌نظیر گردشگری، زیر سایه شهر بزرگ و جهانی یزد گم شده است.

شاید این بزرگ‌ترین مشکل شهرها و روستاهایی باشد که در کنار سه شهر برند گردشگری ایران یعنی یزد، شیراز و اصفهان قرار گرفته‌اند و از تخصیص بودجه‌ها تا جذب گردشگر در استان را یک‌تنه از آن خود می‌کنند.

از این منظر شاید اردکان زیر سایه یزد بوده و کمتر دیده شده است تا آنجا که کسانی که به یزد سفر می‌کنند به اردکان حتی به صورت گذری هم سر نمی‌زنند.

فرصتی برای برنامه‌ریزان

اردکان‌گرام و جشنواره‌هایی از این دست شاید با خود تنوع‌بخشی و ترغیب به سفر به یک مقصد جدید را فراهم می‌آورند، اما برنامه‌ریزان شهری و گردشگری باید به گونه‌ای جذابیت‌های یک شهر و روستاهای اطرافش را تعریف کنند که این مقصد نه یک بار بلکه ۱۰ بار برای سفر انتخاب شود و هربار مسیر و جذابیت تازه‌ای وجود داشته باشد.

مثلا در حوزه غذاگردی اردکان ظرفیت‌های عجیبی دارد و خوراکی‌های متنوع و مقوی و خوشمزه‌ای دارد که می‌تواند به تنهایی جاذب گردشگران باشد؛ خوراکی‌هایی مثل آش جوگاو، گیپا، گورماست، شولی، اشکنه اردهٔ، سیب بادمجان، مشتوک، اُنخودو، آش بی‌بی سه‌شنبه یا نوع خاصی نان خشک. معروف است که اردکانی‌ها صبح‌ها حتی کباب شتر می‌خورند و اردهٔ و روغن کنجد و پسته اردکان هم که شهره آفاق است. اما آیا مرکز خرید مشخصی همچون حاج خلیفه یزد برای خرید انواع شیرینی‌جات و اردهٔ و کنجد و... در این شهرستان وجود دارد؟ و حتی پا را فراتر بگذاریم؛ آیا چند رستوران و مرکز خوب فروش غذاهای بیرونی وجود دارد؟ محل خوردن غذاهای سنتی اردکان کجاست؟

بنابراین در یک رویارویی منطقی مطرح می‌شود که آیا اردکان حرف جدیدی برای گردشگری دارد؟ آیا مزیت رقابتی دارد؟ این مزیت تا چه میزان گردشگر را ترغیب به سفر به این مقصد می‌کند؟ اگر نه آیا می‌توان رویدادهایی را برای اردکان تعریف کرد که منحصر به خود اردکان باشند و گردشگر را ترغیب کنند؟

دغدغه‌های این شهر زیبا

مهم‌ترین مساله در اردکان آن است که مسوولان شهری اردکان بپذیرند پس از این جشنواره حتی به صورت مقطعی هم با گردشگر مواجه خواهند شد. آیا برای این مقطع کوتاه زیرساخت‌ها آماده است؟ آن هم با مردمی که همگی از وجود کارخانجات شاکی هستند و آن را عامل نابودی محیط زیست و سلامت خود می‌دانند، اما همچنان گردشگری برایشان ناآشنا است؟

در نخستین گام شاید اردکان نیاز دارد تا در سطح شهر تابلوهایی نصب شود که مقاصد گردشگری این شهر را نشان دهد. همچنان که لازم است فکری به حال بلوک‌های چیده شده جلوی مهم‌ترین هتل شهر یعنی ایرانگردی و جهانگردی بکند که کاملا جلوی ورودی آن را برای دو بانده‌کردن خیابان با بلوک بسته‌اند و نیاز است یا این بلوک‌ها برچیده شود یا در میدانگاه نزدیک آن تابلوی راهنمایی نصب شود وگرنه گردشگر به راحتی از جلوی هتل در لاین دیگر عبور می‌کند و متوجه آن نمی‌شود.

از سویی نیاز است مراکز گردشگری و اقامتی اردکان در یک سامانه قابل دسترس باشند. همچنان که در بخش میراث فرهنگی لازم است تابلوهای راهنمای بیشتری نصب شوند و تابلوهای قبلی که کهنه و زنگ‌زده هستند نو و به روز شوند.

اردکان یک مرکز آموزش راهنمای گردشگری یا دفتر فنی ندارد. از این رو آنچه در این بین انجام می‌شود به همت برخی فعالان میراث فرهنگی است که بالتبع فعالیت‌های گردشگری را هم پوشش می‌دهند. بنابراین لازم است به صورت مقطعی عده‌ای تا نوروز آموزش ببینند تا بتوانند از گردشگران استقبال کنند اما در درازمدت نیاز است که مرکز آموزش راهنمایان ساخته شود.

عقدا و خرانقِ گمنام

افزون بر زیبایی‌های حیرت‌انگیز بافت قدیم اردکان که زندگی در آن کاملا جریان دارد و در عین حال نمی‌توان از ساخت و سازهای جدید در گوشه و کنار این بافت چشم پوشید، خرانق و عقدا دو روستایی هستند که اگر بر روی آنها تبلیغات درستی انجام شود رقیبان خوبی برای ماسوله و ابیانه می‌شوند، روستاهایی که این روزها نام شهر را یدک می‌کشند.

عقدای زیبا؛ پر از درد و دود

عقدا مردمانی گردش‌پذیرتر دارد و چند اقامتگاه بومگردی در آن شکل گرفته است. مردم عقدا در کارخانه کار می‌کنند. در یکی از میدانگاهی‌ها چند مرد مسن نشسته‌اند. آنها از خشک شدن باغات و کم آب شدن قنات‌ها می‌گویند از این که با آمدن کارخانه دیگر مردم حتی در عقدا زندگی هم نمی‌کنند و در شهرکی که کارخانه ساخته سکنی گزیده‌اند. آنها حرف‌های تکان‌دهنده‌ای می‌زنند و می‌گویند سطح آلاینده‌ها آنقدر بالاست که سالانه تعداد زیادی از اهالی دچار سرطان می‌شوند یا زنان باردار زیادی با مطلع شدن از نواقص جنین‌شان آنها را سقط می‌کنند.

یکی از آنها می‌گوید: «ما دچار مرگ خاموش شده‌ایم. هم از نظر فکری، هم جسمی. روزگاری در این بافت قدیم، زندگی جریان داشت. امروزه هر چند امکانات آمده و حقوق کارگران معادن و کارخانه‌ها خوب است اما سلامت ما وضعیت خوبی ندارد. ما روزها و شب‌های زیادی است که سم نفس می‌کشیم و سم می‌خوریم.»

پیرزنی که در یکی از اقامتگاه‌ها دف می‌زند، با خنده می‌گوید: خدا بزرگ است. انسان به امید زنده است. چه خوب که آمدید، من دلِ مردم را شاد می‌کنم تا باز هم گردشگر بیاید و مردم مخصوصا جوانان در همین گردشگری شاغل شوند.

در خرانق هم اوضاع همین است. جایی که کلا حدود ۴۰۰ نفر جمعیت دارد و هر چند بافت تخریب شده تاریخی آن دل هر گردشگری را می‌رباید اما در خرانق حتی یک بوفه فروش مواد غذایی وجود ندارد.

سفرنویسان و بلاگرها به منطقه زرتشتی‌نشین و مقابر بزرگان زرتشتی همچون پیر چک چک و پیر هریشت هم سر می‌زنند، همچنان که راهی مزرعه عروسک‌ها شده‌اند یا به کویر و آتشکده و استودان سر زده‌اند.

اما آنچه باید در این بین پذیرفت این است که هر چند اردکان هنوز برای داشتن زیرساخت‌های بهداشتی، جاده‌ای، اقامتی و غذایی تا ایده‌آل فاصله دارد، اما فرصت اردکان‌گرام یک ظرفیت سنجی قابل قبولی برای کارنامه گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی این شهر است، چرا که هم از قِبَل آن جاذبه‌ها معرفی می‌شود و هم ضعف‌ها نمایان می‌شود، آنچنان که می‌توان گفت هنوز اردکان یک مرکز جامع فروش صنایع دستی هم ندارد و یزد گوی سبقت را از آن حتی در کاربافی برده است.

رونمایی از تندیس مهربانو در اردکان‌گرام

در پی برگزاری رویداد گردشگری اردکان‌گرام از تندیس مهربانو به‌عنوان یکی از ره‌آوردهای این سفر رونمایی شد. جنس این تندیس پلی‌اتیلن است و ظرف اناری که در دست مهربانو جای دارد یادآور برپایی جشنواره انار در شهرها و روستاهای زرتشتی‌نشین ایران است.

سمیرا فلاح، راهنمای گردشگری و مدیر عملیاتی تور و خالق این تندیس درباره آن می‌گوید: تندیس مهربانو ره‌آوردی کوچک از سفر و نشانگر فرهنگ و اقلیم استان یزد به‌خصوص مناطق زرتشتی‌نشین ایران است. این کنشگر گردشگری می‌افزاید: به‌جز تندیس ۱۲سانتی‌متری مهربانو، تندیس مرد مقنی هم به‌عنوان نماد و ره‌آورد سفر به اردکان در آینده ساخته می‌شود.

فلاح تصریح می‌کند: با توجه به اینکه گردشگران و مسافرانی که به اردکان سفر می‌کنند با زرتشتیان این شهر و پیرامون آن آشنا و هم سخن می‌شوند تصمیم گرفتیم تندیس زن زرتشتی را بسازیم و در دستور تولید انبوه قرار دهیم. برای پس زمینه این تندیس از نماد اقلیمی که خاستگاه این ره‌آورد است بهره‌گیری می‌شود تا این ره‌آورد بیانگر پوشش، فرهنگ و جغرافیای منطقه باشد.

این فعال حوزه گردشگری درباره دلایل اهمیت چنین تندیس‌هایی می‌گوید: تندیس‌ها نه‌تنها ره‌آوری از سفر بلکه نشانگر هویت و فرهنگ مردم آن منطقه هستند و نقش چشمگیری در فرهنگ‌سازی و مردم‌شناسی به‌ویژه برای کودکان و نوجوانان دارند و گویای جغرافیا و فرهنگ هر منطقه محسوب می‌شوند.

فلاح تاکید می‌کند: ساخت نمونه‌های مردمی پرداختن به نمادهای فرهنگی هر اقلیم هم در دست کار است تا بسته‌ای از شیوه زندگی و آداب و آئین‌ها به‌عنوان یک مجموعه فرهنگی و برای شناخت فرهنگ عامه آن منطقه در دسترس قرار گیرد.

سمیرا فلاح پیش‌تر تندیس زن و مرد بندری، کرد، بختیاری را ساخته و ساخت نمونه‌های دیگر تیره‌های ایران را دنبال می‌کند.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۶۱۳۸

جدول عادی

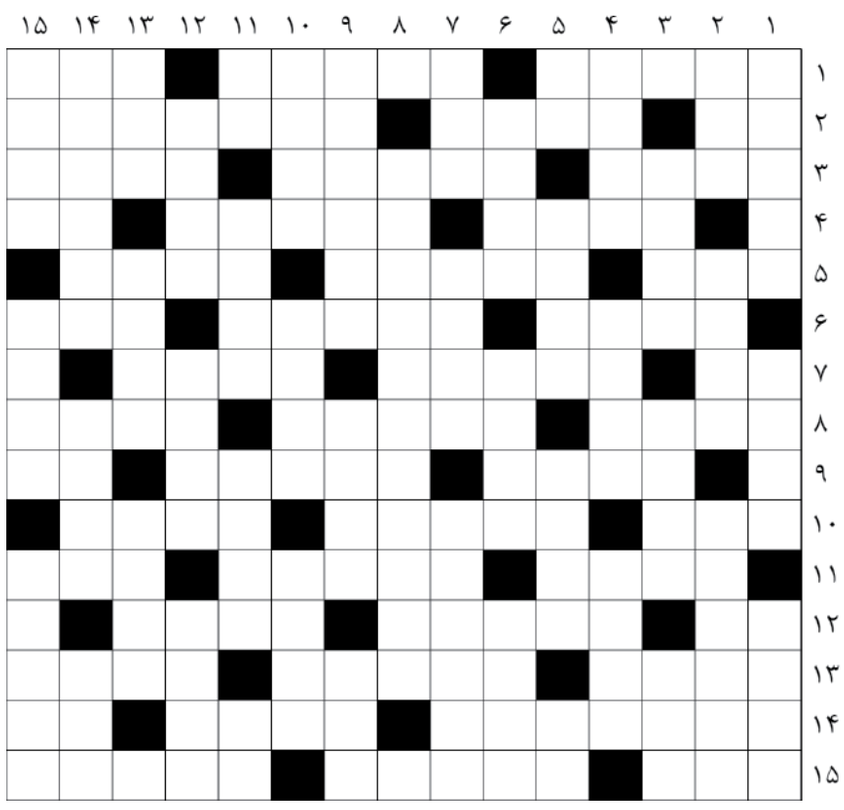
افقی: ۱) یار دیرینه پرورش- آسودگی- مغرور ۲) B- در قدیم به درجه سرهنگی می‌گفتند- هیجان‌انگیزترین بخش یک نمایش ۳) بی‌کس- رفیق راه- دچار تردید ۴) از اوراق بهادار- حیله- از دل پرسوز برآید ۵) پدران- زیبا- برگشتن ۶) گرفتگی زبان- دارای اندازه و شکل یکسان- نیکویی ۷) چاشنی غذایی- بسندگی- منزل آذری ۸) نوعی بالاتنه- دستخوش تغییر و دگرگونی- امیدوار کردن ۹) فلسفه اسلامی- مزه دهان- ناپایدار ۱۰) نوعی خواهر و برادر- با عقیده- پیامبر صبور ۱۱) خودستایی- دریغ- دستور قاضی ۱۲) عمر بی‌پایان!- لیف ظرفشویی- کشور اروپایی عضو پیمان ناتو ۱۳) دیکتاتور عراق که به ایران حمله نظامی کرد- آوردن- سومین فرمانروای خوارزمشاهی ۱۴) روزی‌اش را در دریا جست‌وجو می‌کند- فرآورده‌های کشاورزی تابستانی- درخت انگور ۱۵) نیم‌سال تحصیلی- فلزی دیرگداز- گیاهی.

عمودی: ۱) شروع، آغاز- آدم ماشینی- بی‌گناهی ۲) کاشتنی انفجاری- مرغ چمن- معروف و مشهور ۳) بدزبان- یکتا- مهم‌تر ۴) از امراض فصل سرما- باریک- دارای فرهنگ خرافی ۵) آبکی- کابوس- به یکدیگر ساییده‌شده- مخفف اگر ۶) همرزم گاندی- از انواع حج- حادث‌شونده ۷) از حروف مقطعه قرآن- نوبت کاری- معامله پایاپای ۸) بازی دو نفره با ریشه چینی که با دست بازیکنان انجام می‌شود ۹) ورزشگاهی در انگلستان- قوه حافظه- ناشنوا ۱۰) قرارداده شده- جزیره ایرانی هرمزگان- از جنس آهن ۱۱) رود بزرگ- سازمان پیمان آتلانتیک شمالی- آدمکش- تکنیک ۱۲) همه با هم- رهسپار- جانشین ۱۳) کهف- ناقص- همبستگی ۱۴) همسر زال در شاهنامه- گیاه ساده تک‌سلولی- طرف ۱۵) عددی دورقمی- زین و برگ اسب- گوشه‌نشین.

جدول ویژه

افقی: ۱) عملیات جداسازی مواد موجود در نفت خام- صدمه‌دیده- رونوشت ۲) غوزه پنبه- آگاهی- نوعی حلواکه با آرد و عسل می‌پزند ۳) صدسال سیاه- گیاهی علفی از خانواده باقلا- براده فلز ۴) پروانه وکالت دارد- خداشناس- میوه خوب ۵) مادربزرگ- تماشایی- پزشکان ۶) از پرندگان شناگر- نوجوان بزهکار که در مرکز اصلاح و تربیت نگهداری می‌شود- گوسفند قربانی ۷) مردن از غصه- از الفبای لاتین- اشاره ۸) عید قربان- آژیر خطر- مکث ۹) کوهان شتر- مرطوب- حرف ندا ۱۰) فهرست غذای رستوران- شهری در ایتالیا- بی‌تفاوت ۱۱) مسیر یک جرم آسمانی- دستیار- از اعمال حج ۱۲) داخل- محل تغییر جهت پله- جلا دهنده کفش ۱۳) مربوط به ادبیات- از مقام‌های موسیقی قدیمی ایران- غیرقابل تغییر ۱۴) لوزالمعده- پوسیده- مخفف مشهدی ۱۵) کشت و زرع- سزاوار- نابود کردن.

عمودی: ۱) اهانت- همیشه- ظرف سفالی نگهداری غلات ۲) لایه، پوسته- باطل‌کننده- دیاگرام ۳) هر سنگ قیمتی- هرگز نیاسود- اتومبیل آلمانی ۴) توله سگ شکاری- طلبکار- شعر حماسی ۵) بندگی- زاپاس- نمایش و آواز- پایتخت ایتالیا ۶) استاندارد قدیم- پرتویی الکترومغناطیسی- ماری جوانا ۷) در آن... که بمیرم در آرزوی تو باشم- پهلوان افسانه‌ای آذری- باصداقت ۸) مجموعه داستان‌های کوتاه نوشته گابریل گارسیا مارکز ۹) ترکیب کربن با فلزات مختلف- خاکستر- سازگاری ۱۰) خبرگزاری ایتالیا- یکی از سه حالت ماده- پروتئین گیاهی ۱۱) جوی خون- سرباز نیروی دریایی- ستاره- پسوند شباهت ۱۲) غیرقابل تجزیه- روزآمد- تارمی ۱۳) انتقام- شاعر دوره مشروطه- ستاره پروین ۱۴) نوعی سکه قدیمی معادل ده شاهی- خوابیده- آسمان ۱۵) نام خداوند در دین یهود- جدید- دی‌اکسید کربن منجمد.

حل جدول عادی شماره ۶۱۳۷

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ر	د	ا	د	■	ت	ن	ا	س	ا	ن	■	غ	ش
۲	ن	و	■	ت	ا	ب	ن	ا	ک	■	ن	ا	ب	ا	ب
۳	غ	ل	ا	ف	■	ا	د	ی	ت	■	ک	ز	ا	ف	ه
۴	م	ت	ع	ا	م	ل	■	ب	ش	■	ش	■	ز	ر	ه
۵	■	■	ت	ق	ب	ی	ح	■	ا	ر	ت	ق	■	■	■
۶	ا	و	ل	ی	ا	■	ش	ا	ف	ی	■	د	ل	ا	ل
۷	ب	ل	ا	■	ل	ا	ر	ی	■	ا	ب	س	ت	ن	ی
۸	ل	ی	■	ن	غ	م	ه	ت	م	ی	ن	ی	■	ت	ا
۹	ه	م	ر	ا	ه	ی	■	ا	ب	ی	ک	■	م	ه	م
۱۰	ی	ه	و	د	ه	د	■	ر	ی	د	و	ن	ا	ت	■
۱۱	■	■	د	ی	ر	ی	ن	■	ن	ق	ا	ل	ه	■	■
۱۲	ت	ک	ه	■	د	ه	ر	ه	■	ا	ر	ت	د	ک	س
۱۳	و	م	ب	ل	ی	■	ک	و	ل	ی	م	م	ا	ت	■
۱۴	ن	ا	ر	و	ا	■	د	ر	ن	د	ش	ت	■	ه	و
۱۵	ر	ج	■	ا	ب	ت	ه	ا	ج	■	م	ر	ح	ل	ه

حل جدول ویژه شماره ۶۱۳۷

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ج	ا	ز	ی	■	ا	ب	ت	ذ	ا	ل	■	ف	ر
۲	ج	ا	■	ی	ا	ر	ا	غ	ر	■	ب	و	م	ه	ن
۳	س	م	و	ر	■	س	ا	ر	ا	■	ت	ر	و	ی	ج
۴	م	د	ا	و	م	ت	■	ز	و	ل	ا	■	س	م	ر
۵	■	■	ت	ب	غ	ی	د	■	ر	ا	ز	ق	ی	■	■
۶	م	ا	ک	م	ا	■	ی	س	ن	■	م	ق	■	■	■
۷	ن	ی	ر	■	ش	پ	ش	ک	■	ت	ا	ر	ی	خ	ی
۸	ف	ت	■	م	ر	د	ب	ا	ر	ا	ن	ی	■	و	ک
۹	غ	ا	ر	ی	ت	ی	■	ب	ا	ن	ی	■	س	ا	س
۱۰	ت	م	ا	ر	■	د	ا	ی	و	■	ب	ا	ه	ن	ر
۱۱	■	■	م	ا	ز	ا	د	■	ر	د	ا	ی	و	■	■
۱۲	س	ر	ی	■	م	ر	ب	ا	گ	ل	■	ا	ل	و	د
۱۳	ب	ا	ر	د	ی	ب	ا	ب	ل	■	ر	ت	ی	ل	
۱۴	ب	ن	و	ا	ن	■	ا	ز	د	ی	ا	د	■	ک	
۱۵	ی	ت	■	گ	ی	و	ت	ی	ن	■	ر	ه	ا	ش	